

א

[מכתב ל' תשרי תש"כ]

ב"ה, ל' תשרי תש"כ

ברוקלין

האברך אברהם יצחק ברוך שי'

שלום וברכה.

במענה למכתבך מז"ך תשרי, בו כותב אודות הגיעך לגיל מופלא לאיש.

ותבקש את אביך שי' וכן את הר"י שלך שי' להסבירך ענין דמופלא לאיש והאחריות הנוספת על ידי זה. ותקותי שזה יוסיף אצלך רצון וחפץ לעוד יותר התמדה ושקידה בלימוד ולהנהגה כראות לתלמיד ישיבה הק' תומכי תמימים,

ויהי רצון שתצליח בהאמור וגם על חבריך שי' תשפיע בכזה על ידי היותך דוגמא חי'.

בברכה לבשו"ט

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א

א. קווינט

מזכיר

(מצילום המכתב – תשורה גולדברג כ"ה טבת תש"פ ע' 20)

ב

[כ"ה אלול, תשכ"ב]

מענה להת' אברהם יצחק ברוך גערליצקי שכתב: "הנני רוצה לשאול את חווי"ד של כ"ק כי היות אשר ישנם כמה דברים אשר כנראה שאינם מתאימים כ"כ בשבילי בנוגע לזה שאני לומד כאן בישיבת תו"ת דמאנטרעאל דהיינו: א) בכלל אינדערהיים יש כמה העלמות לסדר הלימוד, שנראה שחוץ ממאנטרעאל לא יהיו. ב) פה במאנטריאל לא יש משפיע על גיל שלי שהוא מעניין אי"ע לכאו"א בפרט, או מתוועד אתנו, אשר משא"כ בניוארק שמעתי מכמה תלמידים שלומדים שם, שיש משפיע על זה. ג) פה בהבית המדרש יש רק מספר קטן של תלמידים, כי היות שבמשך ב' השנים שעברו עזבו הרבה בחורים את הישיבה און עכ"ז ניטא פון וועמן זיך אפצולערנען, שמשא"כ בניוארק ישנם כמה בחורים שאפשר ללמוד מהם, גם אבי שיי מסכים לכל האמור, וע"כ הנני שואל חווי"ד של כ"ק אדמו"ר שליט"א באיזה ישיבה עלי ללמוד אי"ה בשנה הבעל"ט" (מצילום כתי"ק – תשורה גולדברג כ"ה טבת תש"פ ע' 20):

**יבקש אביו שיי שידבר בכהנ"ל עם הנהלת תו"ת [בניוארק]
ובאם יסכימו כהנ"ל יהא בשטומו"צ**

(ליקוט מענות קודש תשכ"ב מענה קסג)

ג

[יחידות חורף, תשכ"ז]

מספר הרב אברהם יצחק ברוך שיי גערליצקי:

בבחרותי התעסקתי בהקלדת השיחות שנאמרו בשבתות וכיו"ב. סדר זה נמשך בשנים תשכ"ה, תשכ"ו, תשכ"ז, תשכ"ח, תשכ"ט, תש"ל.

בשנת תשכ"ז, כאשר נכנסתי ליידות לרגל יום הולדתי – הרבי בירך בברכה הרגילה, הורה לנהוג במנהגי יום הולדת, הוראות בנוגע ללימוד וכו'.

ואז, כאשר נדמה הי' שתמה היחידות – לפתע ראיתי שהרבי נשען לאחוריו, בתנועה "נינוחה" מאד. לקח את העיפרון והחל לסובב על השולחן כו'.

ולפתע החל לשאול שאלות שונות בקשר לשיחות – מתי אני כותב, מי עוזר לי, האם אני מסייע ב"חזרה" ועוד. וסיים בברכה נפלאה להצלחה רבה ומופלגה בכתיבת השיחות.

הי' אפשר לראות בבירור את הנח"ר של הרבי מזה שהבחורים "קאכן זיך" בהשיחות!

(מראיון לפרוייקט "הליקוט" (תשע"ט))

ד

[יחידות יום א', ר"ח כסלו, תשכ"ז]

חלק מיחידות הרב שניאור זלמן גורארי' – יום א', ר"ח כסלו, תשכ"ז (בלתי מוגה):

. . קיינער אינטערסירט זיך ניט אין די שיחות און קיינעם ארט ניט וואס מען רעדט, און ווי איך האב גערעדט נעכטן אז איך האב געווארט צוויי יאר מ'זאל פרעגן די קשיא, און קיינער האט זיך ניט געחאפט (הזכיר זה חמש פעמים). קיינער פרעגט ניט, און קיינער מאכט ניט קיין הנחות און גיט זיי ארויס, אחוץ איין גערליצקייס זון, וואס מאכט די הנחות און פארשיקט זיי אין גאנצן וועלט, און מען פארלאזט זיך בלויז אויף עם, אבער אחוץ עם מאכט עס קיינער ניט, און מען העלפט עם ניט ארויס, ער איז דער איינציקער. מען רעדט א מאמר פון בעש"ט, פון מגיד,

און מען גיט די גרעסטע כוחות, און פונדעסטוועגן אינטערסירט זיך קיינער ניט אין דעם, צוויי יאר האב איך געווארט מען זאל דאס פרעגן און קיינער האט זיך ניט געחאפט . .

(מהעתקה)

ה

[שלהי שבט, תש"ל]

מענה להחתן התי' אברהם יצחק ברוך גערליצקי (מצילום כתי"ק – "צדי"ק למלך" חוברת ד ע' 173. לקו"ש חל"ט ע' 323):

[1] במכתבו כתב: "החתונה שלנו תתקיים אי"ה ביום ה' כ"ז אדר ראשון בשטומ"צ באולם "יאנג איזריעל" על רחוב איסטערן פארקוויי".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

(א) על התיבות: "החתונה שלנו תתקיים אי"ה ביום ה' כ"ז אדר ראשון", כתב:

(1) בשטומ"צ בכל

(ב) סימן קו תחת התיבות: "באולם "יאנג איזריעל" על רחוב איסטערן פארקוויי", וכתב:

ות"ח ת"ח על הבשו"ט. ואזכיר עה"צ שמהם יראו רבים ויסדרו שמחות בקראונהייטס – שכונה. ואפילו הדרים (לע"ע) בשכונות אחרות (2)

[2] במכתבו כתב: "בנוגע לאפארטמענט . . וכולנו מרוצים בזה, גם דברתי עם הוריי יחיו במאנטרעאל ומרוצים בזה . . ואנו צריכים ללכת למחר ביום ב' לחתום על הליס, ומבקשים את הסכמתו וברכתו הקדושה".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א :

(א) סימן קו תחת התיבות : "וכולנו מרוצים בזה, גם דברתי עם הוריי יחיו במאנטרעאל ומרוצים בזה".

(ב) על התיבות : "ומבקשים את הסכמתו וברכתו הקדושה",
כתב :

ויהא בשטומו"צ בכל (3)

(ליקוט מענות קודש תש"ל מענה מ)

ו

[לאחר ש"פ שלח, כ"ח סיון, תשל"ה]

מענה להרב אברהם יצחק ברוך גערליצקי על שאלתו בהמדובר
בהתועדות ש"פ שלח :

"על מה שנתבאר בענין ליקוי הלבנה, לכאורה א"כ מהו הביאור
בזה שמבואר שם שהוא בא בשביל ד' דברים על כותבי פלסתר
וכו'?"

וכן משמע דלא סב"ל להא דמבואר בספר יערות דבש חלק ב'
(דף סז, ב) וז"ל: אבל ידוע מ"ש חז"ל בשביל הרבה עונות
המאורות לוקים, ואין הכוונה כמו שחשבו רבים שהוא קדרות
שמשי וירחי שחושבים אותו הזמן ורגע ומקומו לפי מהלך וטיב
סבובם כי זה באמת בא לפי חשבון ואינו באמת לקוי המאורות,
כי אם יעשה אדם מחיצה בפני נר שלא יבהיק אור וכי זה לקוי
לנר הלא הנר דולק כדרכו רק המניעה מהמקבל שמסך מבדיל
בינותם, וכן הדבר בלקוי חמה ולבנה כי אין העדר אור במאורות
החמה רק הירח או צל הארץ מפסיק במאורות ההמה שלא
אפשר ליושבי הארץ להנות מאורם, ואין זה לקוי מאורות. אבל

לקוי מאורות האמיתי הוא שיש במאורות ההם העדר אור ומיעוט כח פעולתו וכמו שמצינו לפעמים כתמים שחורות וכדומה בשמש וירח ואותו מקום הוא אור נעדר, וזה אינו תלוי בחשבון וסיבה וטעם לדעת איך ואימת יהי רק אצבע אלקים הוא לפרקים וזהו לקוי המאורות שדיברו בו חז"ל, וזהו שבא בעון יושבי ארץ כו'. עכ"ל.

וכן הוא בחסדי דוד על תוספתא דסוכה פ"ב (ז) וז"ל: ואע"ג דבין לקות החמה ובין לקות הירח הוא דבר טבעי ההוה לפרקים משנוי מהלך השמש והירח ומנטייתם מקו המזלות ולא יארע לקות השמש אלא בתחלת החודש או בסופו דוקא ולקות הלבנה אינה אלא באמצע החודש דוקא ועוד כמה שנויים, ועיי' בספר ישועה בישראל על הלכות קדוש החודש בפי ט"ז ונ"ל דכוונת רז"ל שלפעמים יארע הליקוי בזמן שאינו ראוי להיות כפי מהלך הגלגלים ואז הוא ראוי שאינה אלא להורות פורענות בשביל דברים הללו וכו' עכ"ל, ולכאורה למה אי אפ"ל כהנ"ל?..

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – "דרך תמים" גליון ג ע' 60-61):

[1] על התיבות: "על מה שנתבאר בענין ליקוי הלבנה", כתב:

ועפ"ז יומתק הדיוק (בסוכה כט, ב): אמר לעבדו טול פנס כו' – הטבע.

[2] סימן בעיגול את התיבות: "יערות דבש", וכתב:

מפורסם שהי' צ"ל בויכוחים רבים עם חכמי או"ה בימיו (כולל – תוכנים) ועיין ב"ב קטז, רע"ב. מנחות סה, רע"ב. ועוד.

[3] סימן בעיגול את התיבות (מלשון ס' יערות דבש): "כתמים שחורות", וכתב:

מי יודע עד"ז שיהי' סימן?! (ב) י"א (עתה) שגם בזה יש מחזור טבעי מחושב מראש

[4] סימן בעיגול את התיבות (מלשון סי' חסדי דוד): "שלפעמים הליקוי בזמן שאינו ראוי להיות כו"י, וכתב:

מתי קרא כזה?! והרי הסיבות שבש"ס "על אב"ד וכו' – ודאי שאירעו כו"כ פעמים

[5] על מה שכתב: "ולכאורה למה אי אפ"ל כהנ"ל", כתב:

לפענ"ד:

(א) היפך פשוטו,

(ב) היפך כו"כ מראשוני מפרשי השס והמכילתא (כולל – אלה דשתקו ולא העירו כלום),

(ג) גם באם נטילת הפנס מחושבת מראש – ה"ז ישיבה בחושך

(ד) סוגיא שלימה בשבת קנו, א תענית כט, רע"ב

(ה) שו"ע יו"ד סקעט, ס"ב.

ועוד. וראה רש"י בא (י, י).

[המענה נכלל בלקו"ש חט"ו ע' 7 הערה 6 ובשוה"ג].

(ליקוט מענות קודש תשל"ה מענה שעט)

ז

[לאחר ש"פ בא, חי' שבט, תש"מ]

מענה להרב אברהם יצחק ברוך גערליצקי שכתב – בקשר לשיחת ש"פ בא, בענין החילוק בין סעודת שבת, שצ"ל הדלקת הנר משום שלום ביתו, משא"כ בסעודות שבימות החול:

"בדעתינו להכניס קטע דלהלן – משיחת קודש ש"פ בא ש.ז. – בקובץ "הערות וביאורים", שנדון שם בענין זה. (המראה מקומות יהיו למטה) . . [צילום כתי"ק הגהות השיחה – ראה סי' היובל הערות וביאורים דלקמן].

ויש לברר: א) הרי בלקו"ש דחנוכה ש.ז. [לקו"ש חט"ו ע' 372 ואילך] נתבאר דלהרמב"ם הענין דנר שבת אינו פרט בהעונג דסעודה (כשיטת אדה"ז) אלא "אפי' אין לו מה יאכל" ה"ז עונג וכבוד מחמת עצמו, משמע מזה, דלשיטתו הענין דנר שבת אינו קשור עם הסעודה דוקא, ולפי הנ"ל נמצא לכאוי לכוי"ע גם להרמב"ם הוה נר ביתו – שלום בית – תוצאה מאכילה ושת"י מצד החשיבות שבהסעודה.

(אם אפשר לחלק בין עונג וכבוד – דדוקא זה הוא ענין מצ"ע גם בלי אכילה – להענין דשלום ביתו דגם לשיטת הרמב"ם ה"ז דוקא מצד החשיבות שבהסעודה, ועפ"י נמצא דנר חנוכה ונר ביתו שלום בית קודם דוקא כשיש לו מה יאכל).

ב) הרא"ש ביומא פ"ח סי' ז"ך כתב וז"ל: ויראה שיש לברך על הדלקת הנר כמו בשבת משום שלום בית עכ"ל, וזהו לגבי יוהכ"פ, נמצא ששם יש שלום בית גם בלי חשיבות של סעודה? (אלא דאדה"ז בסי' תר"י לא הזכיר שלום בית גבי יוהכ"פ וצ"ל הטעם בזה, גם אי מדליקים רק משום כבוד, למה מברכים עליו, דהרי בסי' רס"ג סעי' י"א כתב דאין מברכים משום כבוד גרידא).

ג) הרי אדה"ז כתב בסי' רס"ג סעי' ט' דגם כשאוכל במקום אחר צריך להדליק בחדרו ולברך משום שלום בית כדי שלא יכשל בעץ או באבן (ע"ד שכתב בסעי' א'), משמע מזה דגם בלי חשיבות של סעודה, יש הענין דשלום בית עד שמברכים עליו. (בעת ההתוועדות הזכיר כ"ק אדמו"ר שליט"א אודות "שלא יכשל בעץ או באבן" אלא שאין זוכרים הביאור).

אם אפ"ל בכל הנ"ל דלא רק דהסעודה פועל חשיבות לנרות ושלום בית, אלא גם עצם הזמן דשבת ויו"ט הוה זמן חשוב (דעל

זמן זה יש חיוב בעונג וכבוד, וביוהכ"פ בכבוד לבד) הנה הזמן גופא אחשבי' להנרות ושלוש בית, ע"ד דאמרינן גבי סעודה?".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – ס' היובל הערות וביאורים ע' פט-צ):

[1] סימן בעיגול את מה שכתב: "ויש לברר: א) הרי בלקו"ש דחנוכה ש.ז. נתבאר כו", וכתב:

מה שלא ברור אצלם – יעירו בהערות המערכת

[2] על מה שכתב: "אם אפ"ל בכל הנ"ל דלא רק דהסעודה פועל חשיבות לנרות ושלוש בית, אלא גם עצם הזמן דשבת ויו"ט הוה זמן חשוב (דעל זמן זה יש חיוב בעונג וכבוד לבד) הנה הזמן גופא אחשבי' להנרות ושלוש בית, ע"ד דאמרינן גבי סעודה?" – סימן בעיגול את התיבות "הסעודה פועל חשיבות", וכתב:

הפכו הענינים – הזמן פועל החשיבות בהסעודה ב]הנרות ושלוש בית[

(ליקוט מענות קודש תש"מ מענה נג)

ח

[אד"ר, תשמ"א]

מענה להרב אברהם יצחק ברוך גערליצקי (מצילום כתי"ק – "כפר חב"ד" גליון 912):

[1] במכתבו כתב: "אשתקד כתבתי מזמן לזמן הערות וכו' בלקו"ש, בהגליון שיוצא לאור ע"י אהלי תורה, לאחרונה התחלתי עוה"פ לכתוב, אבל אינני יודע באמת אם זה מתאים לרצון כ"ק אדמו"ר שליט"א, ואולי אין הכתיבה כדבעי, ושצריך לכתוב באופן אחר וכו".

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק תיבת "אס", והתיבות "ואולי אין הכתיבה כדבעי, ושצריך לכתוב באופן אחר וכו'", וכתב:

[זה מתאים לרצון כ"ק אדמו"ר שליט"א] **כמובן**

[2] במכתבו כתב: "והנני שואל חוות דעתו הקדושה, אם כדאי שאמשיך בכתיבה, ואם כדאי, אם צריך לשנות האופן וכו'".

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק תיבת "אס" וסימן בחץ ובקו את התיבות "כדאי שאמשיך"; מחק תיבת "אס", וסימן בחץ את התיבות "צריך לשנות האופן וכו'", וכתב:

לא לכתוב שיעורים (שמתאים לאמירה בישיבה): אריכות (וגם . . המשך וכו') שלא זהו מטרת הקובצים, כמובן

[3] במכתבו כתב: "כן הנני להודיע לכ"ק אדמו"ר שליט"א, שב"ה זה שנה השלישית שאני לומד בכל שבוע בליל ששי, עם קבוצה מאנ"ש – ט"ו יונגעלייט בערך – בעלי עסק, שיעור בלקו"ש מפי השבוע, ואני מבקש את ברכתו הקדושה להצלחה".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול קטע זה, וכתב:

ותח על הבשוט ויהא בהצלחה

אזכיר עה"צ

(ליקוט מענות קודש תשמ"א מענה קט)

ט

[לאחר י"ג תשרי, תשמ"ב]

מענה להרב אברהם יצחק ברוך גערליצקי על מכתבו בקשר להמדובר בהתועדות ו' תשרי והמשכו בהתועדות י"ג תשרי – שנתבאר פס"ד הרמב"ם ואדה"ז שהמתוודה צריך לפרט החטא,

דאף שבירושלמי נחלקו בזה רבי עקיבא ורבי יהודה בן בתירא, ור"ע (דהלכה כר"ע מחבריו) ס"ל דאין צריך לפרט, הנה בבבלי הובאו דברי רב שבחטא שאינו מפורסם צריך להתוודות ברבים משא"כ בחטא מפורסם, ומזה משמע דס"ל כריב"ב דצריך לפרט (דהא לר"ע גם בחטא שאינו מפורסם אי"צ להתוודות ברבים), ופסקו הרמב"ם ואדה"ז כרב בבבלי. במכתבו כתב:

"בהערות וביאורים דעיוהכ"פ סעי' ה' שאלו דמהשיחה נראה דאדה"ז קאי בשיטת הרמב"ם, ולכאוי הרמב"ם מחלק בעבירות שבין אדם למקום לשבין אדם לחבירו, ואינו מחלק בין חטא מפורסם לחטא שאינו מפורסם, ואילו אדה"ז (בסי' תר"ז, סעי' ד) מחלק בין חטא מפורסם לשאינו מפורסם, ואינו מחלק בין אדם למקום או בין אדם לחבירו?

ובההתוועדות דיי"ג תשרי אמר כ"ק אדמו"ר שליט"א שהביאור בענין זה נמצא בספר תוס' יוהכ"פ, ושיצרפו דבריו להרשימה של השיחה.

והנה תוכן דבריו של התוס' יוהכ"פ הוא, דהרמב"ם מפרש דפלוגתת התנאים – דר"ע וריב"ב, אינה שייכת כלל להך פלוגתא דאמוראי (אם מחלקין בין חטא מפורסם לשאינו מפורסם, או דבין אדם למקום וכו') דר"ע וריב"ב פליגי כשמתודה בינו לבין קונו, אם צריך לפרט החטא או לא, ובזה ליכא נפק"מ אם הוא חטא מפורסם או שאינו מפורסם, או אם הוא בין אדם למקום, או בין אדם לחבירו, דר"ע סב"ל דתמיד אי"צ לפרט חטאו, וריב"ב סב"ל דתמיד צריך לפרט, והרמב"ם פסק כריב"ב משום: (א) דיש ברייתא אחרת (בגמ' שם) דפליגי על עבירות שהתודה עליהם ביוהכ"פ שעבר אם יכול להתוודות עליהם ביוהכ"פ אחר אם לאו, משמע מזה דהברייתא סבר דצריך לפרט החטא. (ב) כיון דגם לר"ע אין איסור לפרט החטא אלא דאי"צ, ואם הזכירם לית לן בה, לכן נקטינן כוותי' דריב"ב דצריך, ואמוראי פליגי בענין אחר, בנוגע לעושה תשובה, דיש שבח גדול לשב שיתודה ברבים, כדי שיתבייש, או שילמדו ממנו לעשות תשובה, ופליגי מתי יפרט חטאיו ברבים ומתי לא יפרט

חטאיו ברבים, (אבל בנוגע לוידוי בינו לבין קונו אפ"ל בין כר"ע ובין כריב"ב), והרמב"ם פסק בזה כלישנא בתרא שיש חילוק בין אדם למקום כו', דמשמע ל"י דהנך ב' תירוצי אליבא דרב נאמרו, דמר סבר דהכי אמר רב, ומ"ס דהכי אמר רב, והוא פסק כלישנא בתרא, ע"כ תו"ד.

ולכאורה אכתי צריך להבין:

(א) דסוכ"ס למה פסק אדה"ז כלשון ראשון, לא כהרמב"ם שפסק כלישנא בתרא?

(ב) לפי דבריו של התוס' יוהכ"פ נמצא דהטעם דפסק הרמב"ם כריב"ב דצריך לפרט החטא הוא משום הברייתא המובא אח"כ אם יתודה בשנה אחרת, והרי ברייתא זו איתא גם בהירושלמי שם, ובמילא נמצא לכאוי דגם הירושלמי פסק דצריך לפרט החטא, וזה אינו כמשנ"ת בהשיחה.

(ג) מהשיחה לכאוי משמע דלר"ע לא יפרט חטאיו בדוקא, כי זהו חסרון מצד העתיד, שיזכירו לו חטאיו, ולכאוי ז.א. כמשנ"ת בס' הנ"ל דלר"ע רק אינו צריך, אבל אם מפרט לית לן בה?

(ד) איך אפ"ל דאדה"ז והרמב"ם קיימו בשיטה אחת, הרי לשון הרמב"ם הוא "וצריך לפרוט את החטא", ומשמע דזהו מעיקר הדין בגדר הוידוי, ואילו אדה"ז כתב: "אם לא פרט את חטאיו אלא אמר סתם חטאתי יצא ידי מצות וידוי, ומ"מ לכתחילה נכון לפרט את החטא כו' מפני שערב יוהכ"פ הוא מתבייש יותר לפני הקב"ה מחטאיו וכו'", משמע לכאוי דמעיקר הדין אי"צ לפרט החטא (כמו שפסק המחבר בשו"ע כר"ע) ומ"מ נכון שיפרט בכדי שיתבייש וכו' (וזהו ע"ד שכתב בשל"ה ריש מס' יומא דלר"ע יתודה בלחש כדי שיתבייש)?".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – ס' היובל הערות וביאורים ע' קלא):

[1] על מה שכתב: "ובהתנוועדות דייג תשרי אמר כ"ק אדמו"ר שליט"א שהביאור בענין זה נמצא בספר תוס' יוהכ"פ, ושיצרפו דבריו להרשימה של השיחה", כתב:

[שהביאור] **בכמה פרטים** ד[ענין זה נמצא בספר תוס' יוהכ"פ]

[2] על מה שכתב: "ולכאורה אכתי צריך להבין", כתב:

ועוד כמה שצריך בי' – ומהי הסתירה שכמה ענינים נתבארו?!

[3] סימן בעיגול את מה שכתב: "לפי דבריו של התוס' יוהכ"פ . וזה אינו כמשנ"ת בהשיחה", וכתב:

מעולם לא אמרתי שהשיחה מתאימה לכל מש"כ התיוה"כ בכל ספרו או בכל פי' בזה – מאין לקחו קס"ד כזו?!

[4] על מה שכתב: "איך אפ"ל דאדה"ז והרמב"ם קיימו בשיטה אחת, הרי כו"ם – סימן בעיגול את התיבות "קיימו בשיטה אחת", וכתב:

ברוב המקומות שמובא ל' זה הוא שמחולקים בכמה פרטים אלא שבנקודה אחת משותפים

(ליקוט מענות קודש תשמ"ב מענה ד)

[לאחר ש"פ ויצא, ט' כסלו, תשמ"ב]

מענה להרב אברהם יצחק ברוך גערליצקי על שאלותיו בהמדובר בהתנוועדות ש"פ חיי שרה והמשכו בהתנוועדות ש"פ ויצא – שנתבאר שהדין שהמגי' אות אחת בס"ת ה"ז כאילו כתבו, הוא גם כאשר לא מצא שום טעות בהס"ת, ומקור הדברים: (1) ל' השו"ע שתפס ל' הגהה ולא ל' תיקון, והיינו

בדיקת הס"ת, וע"ד הדין בבדיקת חמץ; (2) ע"פ הדין ד"אסור להשהות ספר שאינו מוגה", והיינו אפילו בספק טעות (מצילום כתי"ק – ס' היובל הערות וביאורים ע' קלז):

[1] על כללות המכתב, כתב:

הרי צ"ל השילוח לקובצים

[2] במכתבו כתב: "במה שאמר כ"ק אדמו"ר שליט"א בהתוועדות, דכיון דאמר הלשון "הגיה" ולא תיקן, מוכח דאיי"צ תיקון, לכאוי צריך להבין הרי גם בשבת קד, ב, אמר הלשון "הגיה אות אחת חייב" וכן הוא ברמב"ם הל' שבת פי"א הל' י"ג, ושם הרי הפי" הוא שתיקן ע"י כתיבה, (דאל"כ בודאי פטור, וכמו שמפרש שם בגמ') וא"כ הרי גם הכא אפשר לפרש כן דהגיה היינו שתיקן? (וכן הוא בשו"ע אדה"ז סי' ש"מ סעי' ה')".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

ב"מלאכה" (שם) אין מקום לטעות

[3] במכתבו כתב: "במה שאמר כ"ק אדמו"ר שליט"א דאסור להשהות ספר שאינו מוגה (כתובות יט, ב) זהו גם בספק טעות (ואינו מוגה היינו שלא נבדק) צריך להבין הרי בשטמ"ק שם כתוב דהיינו "כשיש בו טעויות בחסר ויתיר והשמטת תיבות וכיוצא", משמע דהיינו דיש שם ודאי טעות, ולא נתתקן?".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

מאין ידוע זה? והזכרתי שתלוי בהשקוט הזהו מד"ס וכו' ודין ספקו וכו'

[4] במכתבו כתב: "במה שהובא דוגמא מבדיקת חמץ צריך להבין הרי שם המצוה היא הבדיקה, וא"כ אין נפק"מ אם לא מצא סו"ס בדק, אבל כאן המצוה היא כתבו לכם וגו' כתיבת ספר תורה, וא"כ הרי אפ"ל דאם לא כתב כלל, לא קיים המצוה, (ע"ד בשבת דאינו חייב משום כתיבה, אם לא כתב כלל ורק בדק ס"ת)".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א :

ולמדה גו' שלכן האינדנא כו' היינו שזהו עיקר המצוה

(ליקוט מענות קודש תשמ"ב מענה לז')

יא

[לאחר כ"ה כסלו, א' דחנוכה, תשמ"ב]

מענה להרב אברהם יצחק ברוך גערליצקי על מכתבו בהמשך להמדובר בהתועדות מוצאי יום א' דחנוכה – שנתבאר שזה שכתב משה רבינו י"ג ספרי תורה ביום אחד, יום פטירתו, הוא כיון שנותר לו רק לגמור מה שלא נכתב עד אז, וגם למ"ד "תורה חתומה ניתנה" ופרש"י ד"לא נכתבה עד סוף ארבעים", הנה כוונת הדברים הוא שכתב אז את אותן הפרשיות שנאמרו שלא על הסדר. במכתבו כתב :

"זה עכשיו ראיתי בשו"ת בנין שלמה (להגאון בעל חשק שלמה) שכתב בהקדמתו וז"ל: ועתה כתבו לכם את השירה הזאת וגו' משום דבש"ס דגיטין אמרינן דר"י אמר דתורה מגילה מגילה ניתנה ואפי' למ"ד דתורה חתומה ניתנה מ"מ כתבו התוס' שם דנכתב מיד אחר האמירה רק דנכתבה על הסדר כמו שהיא סדורה עכשיו ע"ש בתוס'. וא"כ באותו זמן שנאמר ציווי זה לא הי' להם לכתוב דכבר כתבו כל התורה עד פרשת האזינו, ולכן אמר ועתה כתבו לכם את השירה, אבל לדורות צריך לכתוב כל התורה, עכ"ל".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – ס' היובל הערות וביאורים ע' קמד) :

נת' ות"ח

כמדובר – (גם) לקובץ

(ליקוט מענות קודש תשמ"ב מענה נא)

יב

[כ"ו סיון, תשד"מ]

מענה להרב אברהם יצחק ברוך גערליצקי שהכניס פלפול שכתב בקשר להמדובר בהתועדות ש"פ קרח ע"ד גדר "כוס חמישי" לשיטת הרמב"ם (סי' יומן "רישומה של שנה" ע' 250):

נת' ות"ח

להחזיר,

ויתדבר עם "מערכת הדרת מלך"

הכדאי להכניס זה בהקובץ

(ליקוט מענות קודש תשד"מ מענה ריז)

יג

[לאחר ש"פ חיי שרה, כ"ז מרחשון, תשמ"ז]

מענה להרב אברהם יצחק ברוך גערליצקי שכתב: "עפ"י מה שנתבאר בהתועדות דש"ק מבה"ח כסלו בהענין דהגולה אינו יוצא מעיר מקלטו לעולם. . . אפי' כל ישראל צריכים לתשועתו כיואב בן צרוי, לכאורה אכתי צריך ביאור בכוונתו הק', ממה שפסק הרמב"ם (הל' רוצח פ"ה הי"א) "יצא חוץ לתחום עיר

מקלטו בשגגה כל ההורגו בין גואל הדם בין שאר אדם גולה על ידו", (ופי' דבריו במנחת חינוך מצוה ת"י: "דנקט בשוגג וממילא משמע דבמזיד נהרג, הכלל הוא ככל אדם", וכ"כ בדינא דחיי עשין ע"ה) א"כ ומה התם שבאמת אסור לו לצאת, מ"מ כיון שהוא שוגג יש לו דמים, ואינו כ"גברא קטילא", א"כ כ"ש הכא, אם הי' הדין שהוא מותר לצאת משום פקוח נפש, אז הי' הדין שיש לו דמים, ואינו כ"גברא קטילא", ואז שפיר הי' יכול לפעול במלחמה, א"כ למה באמת אינו יוצא? (מצילום כתי"ק – ס' היובל הערות וביאורים ע' תכז):

[1] על מה שכתב "לכאורה אכתי צריך ביאור", כתב:

!!! – דומה ממש לעדים זוממים כו': דמאורע בלתי מובן כלל (דסנה' יהרגו צדיק) מכריח דכלפי שמיא גליא שאינו צדיק ונעשה גברא קטילא – עד"ז בנדו"ד ממש דמאורע בלתי מובן כלל פקו"נ דאחר תלוי באדם שהוא פרט מני רבים שהתורה (משמיא) אסרום לצאת ממקומם מכריח לומר דכלפי שמיא גליא שאין כאן פקו"נ. ואאפ"ל מצד בנ"י – כי הפלשתים נלחמים בהם בפועל וכן לא מצד הצבא – דאסרום משמיא לנוס מהמערכה – ועכצ"ל דבהנאסר לצאת מעיר מקלטו דנשתנה (מצדקתו?) ונעשה קטילא.

[2] סימן בעיגול את מה שכתב "ממה שפסק הרמב"ם", וכתב:

לשיטתו הו"ל להקשות מכל התורה – פשיטא דקדושי קדושין כו' ומחויב בכל התורה אף שבמתים חפשי

[3] על מה שכתב "אז הי' הדין שיש לו דמים", כתב:

מאן דכר שמי' בנדו"ז? !!!

[4] על המעטפה, כתב:

מהיר

(ליקוט מענות קודש תשמ"ז מענה לד)

יז

[לאחר ש"פ בא, ח' שבט, תשמ"ז]

מענה להרב אברהם יצחק ברוך גערליצקי על מכתבו – בהמשך לשיחת ש"פ בא בתיווך דברי הרמב"ם שקבלת שלום מהני גם בעמלק, עם המבואר בחסידות עה"פ "ראשית גויים עמלק ואחריתו עדי עובד" שעמלק הוא שורש ומקור לכל הקליפות ולכן לא שייד בו ענין הבירור – בו ציין לכמה ספרים הדנים בדברי הרמב"ם (מצילום כתי"ק – ס' היובל הערות וביאורים ע' תלד):

נת' ות"ח.

העירותי והארכתי ועיקר מהמבואר בדא"ח עה"פ ואחריתו עדי אובד דלאחרי כהנ"ל עצ"ע

גם באחד הקובצים כבעבר

(ליקוט מענות קודש תשמ"ז מענה עט)

טו

[לאחר ש"פ שלח, כ"ג סיון, תשמ"ז]

מענה להרב אברהם יצחק ברוך גערליצקי על שאלתו בשיחת ש"פ שלח: "בהמשך להמדובר בהתוועדות דש"ק אודות קושיית המנ"ח ברש"י דמנליי שיש איסור אכילת חמץ ביחד עם פסח שני, ונתבאר עפ"י הגמ' פסחים צה, א-ב. הנה באמבואה דספרי (פ' בהעלותך ע' 254) כתב וז"ל: ואגב אכתוב בזה מה שראיתי להג' מנ"ח ז"ל במצוה שפ"א שכי' להמציא דבר חדש

מדי רש"י ז"ל בהעלותך שכתב בזה"ל פ"ש חמץ ומצה עמו בבית ואין איסור חמץ אלא עמו באכילתו, והמציא מזה הגי' ז"ל דבר חדש דרש"י סב"ל דאסור לאכול חמץ עם הפסח שני יע"ש, ודברי הגי' ז"ל תמוהים דלעולם לא עלה על דעת רש"י ז"ל לומר כן דהיכן נמצא זה ומ"ט יש בדבר, ועי' עוד ברש"י סוכה מז, ב, ד"ה "ופנית" [פסח שני אינו אסור בחמץ אלא שטעון מצה למצוה ואוכל חמץ מיד], אבל ברור דכוונת רש"י ז"ל לפרש הלשון דחמץ ומצה "עמו" בבית, דלא תימא דעמו היינו דרשאי להחזיקו בבית ואינו עובר עליו בב"י, ועי"כ פירש"י ז"ל דלשון "עמו" היינו עמו באכילתו דרשאי גם לאכול חמץ עם המצה וזה דבר פשוט בלי פקפוק. עכ"ל. אבל מהשיחה נראה דאין לפרש כן" (מצילום כתי"ק – ס' היובל הערות וביאורים ע' תמ):

[1] על מה שכתב (מס' אמבוהא דספרי): "ודברי הגי' ז"ל תמוהים דלעולם לא עלה על דעת רש"י ז"ל לומר כן דהיכן נמצא זה ומ"ט יש בדבר" – סימן בעיגול את התיבות "דהיכן נמצא זה ומ"ט יש בדבר".

על מה שכתב (מס' הנ"ל העתקת דברי רש"י): "פסח שני אינו אסור בחמץ אלא שטעון מצה למצוה ואוכל חמץ מיד" – סימן שני קווים תחת תיבת "מיד", וכתב:

ולא עמו

[2] על מה שכתב (מס' הנ"ל): "אבל ברור דכוונת רש"י ז"ל לפרש הלשון דחמץ ומצה "עמו" בבית" – סימן בעיגול תיבת "ברור", וכתב:

!?

[3] על מה שכתב (מס' הנ"ל): "ועי"כ פרש"י ז"ל דלשון "עמו" היינו עמו באכילתו דרשאי גם לאכול חמץ עם המצה" – סימן בשלשה קווים ובחץ תיבת "באכילתו", וכתב:

הרי מפורש ברש"י איסור

[4] על מה שכתב (לאחר ההעתקה מס' הנ"ל): "אבל מהשיחה נראה דאין לפרש כן" – כתב:

כפשוט – דהולל בגמרא עדיפא "באכילתו", לא "בבית"

(ליקוט מענות קודש תשמ"ז מענה קפה)

טז

[ועש"ק נצו"י, כ"ב אלול, תשמ"ט]

מענה להרב אברהם יצחק ברוך גערליצקי שהכניס את קובץ השיעורים במסכת בבא מציעא שמסר בישיבת "אהלי תורה" במשך שנת הלימודים תשמ"ט (מהעתקה):

אזכיר על הציון שימשוך בהצלחה רבה ובהוספה רבה, ודבר בעתו שהמלך בשדה ומקבל את כולם בסבר פנים יפות כו'.

(ליקוט מענות קודש מילואים ח"ג ע' 366)

"אמרו רז"ל "מי שיש לו מנה רוצה מאתיים וכו'", ועאכו"כ אשר מי שיש בידו אלף רוצה אלפיים ויותר, בפרט בעניני תורה וקדושה. ויעזור השי"ת שזוכה להוציא לאור עוד ועוד גליונות, ולהוסיף בהם בכמות ובאיכות, שהרי תורה מחזרת על אכסניה שלה.

אמנם, יחד עם השמחה הגדולה וההודאה להשי"ת כנ"ל, עולה מפנימיות הלב גם הצעקה, אשר זה כבר יותר מח"י שנים שעוסקים אנו בהקובץ בתורתו הרחבה של כ"ק רבינו, אך אין אנו זוכים לשמוע "תורה חדשה" ולעסוק בענינים חדשים ממש, ולא רק "יהיו בעיניך כחדשים". ומתגברים הגעגועים לאותם

ימים נפלאים, שהיינו שומעים דברי כ"ק הרבי, והיו הדברים שמחים ומאירים כנתינתן מסיני, ובמילא גם העיסוק בקובץ היה ב"קאך" ובחיות אחרים לגמרי.

בכ"י תקיעא מסטרא דא, הלוא וודאי קובצנו הוא דוגמא ומופת איך אנ"ש והתמימים עומדים בניסיון דחושך כפול ומכופל, וניצבים חזק בהתקשרותם לרבי ובעיסוק בתורתו והוראותיו, אבער וויפל איז א שיעור אויף מאטערן אידן אין גלות?! **רצוננו לראות את מלכנו ולשמוע את תורתו!**

ויהי רצון, שבקרוב נזכה ל"הקיצו ורננו שוכני עפר", בגאולה האמיתית והשלימה בביאת משיח צדקנו, ובקובצנו זה ימשיכו בעוד אלפי גליונות, לעסוק ולפלפל ב"תורתו של משיח", "תורה חדשה מאיתי תצא", כאשר "לא יהיה עסק כל העולם אלא לדעת את ה' בלבד", תיכף ומיד ממש!"

(*"דברים אחדים" בריש ספר היוכל – הערות וביאורים*)

לזכות

הרה"ג הרה"ח הרב

אברהם יצחק ברוך גערליצקי
שליט"א

לרגל יום הולדתו השבעים וחמש
י"ד מרחשון, ה'תשפ"ג, שנת הקהל

יהי רצון שיאריך ימים על ממלכתו
בהרבצת התורה בכלל

והרבצת תורת רבינו במיוחד

מתוך מנוחה והרחבה בגשמיות וברוחניות

ובמהרה נזכה בתוך כלל ישראל

זעהן זיך מיטן רבי'ן

והוא יגאלנו תיכף ומיד ממש